

ČR se musí důkladněji chystat na nástup vodíkové ekonomiky

14.2.2024 - | Svaz průmyslu a dopravy ČR

Česká republika se musí důsledněji a systematictěji zaměřit na využití vodíku v průmyslu či dopravě.

Jinak hrozí, že zejména firmy budou po roce 2030 platit vysoké pokuty za nedodržování evropských směrnic a budou mít také dražší emisní povolenky. Pokud navíc Česko podcení nástup vodíkové ekonomiky, může to mít v příštích letech dopad na růst HDP, zaměstnanost i příliv nových investic. Takové jsou závěry studie o využití a budoucnosti vodíku v ČR, kterou si u společnosti PwC nechal vypracovat Svaz průmyslu a dopravy ČR s podporu firmy ORLEN Unipetrol. Česku pomalu ujíždí vodíkový vlak. Ačkoliv Česká republika má od roku 2021 vodíkovou strategii, v praxi není příliš naplňována a momentálně prochází aktualizací. Nejen Evropská unie přitom ve svých plánech s vodíkem v příštích letech počítá jako s důležitým alternativním palivem v dopravě, zároveň vodík může sehrát klíčovou roli při dekarbonizaci celého průmyslu. Aktuální situace v Česku tomu ale příliš neodpovídá. V současnosti se v tuzemsku vodík využívá de facto jen v chemickém průmyslu, a to jako surovina a meziprodukt pro výrobu čpavku, anilinu nebo v rafineriích. V dopravě se dosud využívá minimálně - v roce 2023 bylo v Česku registrovaných 24 osobních vodíkových vozidel. V energetice a teplárenství není využíván vůbec. „Vodík přitom pro naši ekonomiku představuje příležitost. Ze začátku bude sloužit primárně pro plnění závazných evropských cílů, ale s rozvojem vodíkové ekonomiky a snižováním ceny bude jeho využití mnohem širší. Stejně jako ostatní státy Evropské unie jsme se i my zavázali k tomu, abychom postupně snižovali uhlíkovou stopu v dopravě a průmyslu, a právě vodík může v tomto směru sehrát velkou roli. Jako stát ovšem nesmíme zaspát a přípravu na masové využití vodíku nesmíme podcenit. Zároveň bychom měli o vodíku a jeho přednostech i případných negativních dopadech mnohem více komunikovat,“ vysvětluje Jan Rafaj, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR. **VĚTŠÍMU VYUŽITÍ VODÍKU BRÁNÍ VYSOKÁ CENA A CHYBĚJÍCÍ INFRASTRUKTURA** Mezi hlavní důvody, proč se vodík v Česku zatím příliš nevyužívá, patří především jeho vyšší cena a také chybějící infrastruktura. Veřejné vodíkové čerpací stanice máme v celé zemi prozatím pouze čtyři - v Praze, Litvínově, Vítkovicích a Msteticích. Obdobně jako ve zbytku Evropy i v Česku zatím schází produktovody, kterými by vodík do země proudil ze zahraničí. „V horizontu roku 2030, kdy budeme muset plnit povinné cíle Evropské unie, je důležité zaměřit se na to, abychom byli schopni si dostatek vodíku vyrobit i sami v Česku. Především jde o RFNBO neboli tzv. zelený vodík, který se vyrábí díky energii z obnovitelných zdrojů. Nová evropská směrnice o obnovitelných zdrojích vyžaduje, aby byl právě podíl RFNBO vodíku v průmyslu a dopravě od roku 2030 stále vyšší a vyšší. Nesmíme ale zapomínat ani na delší časový horizont, pro který bude klíčový přístup k mezinárodním produktovodům,“ doplňuje Jan Rafaj, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR. „Česko zatím není ve stavu dobré připravenosti. Bez vodíku nelze splnit závazné národní dekarbonizační cíle v oblasti dopravy a průmyslu vytyčené evropskou směrnicí RED III. Pro rozvoj vodíku jsou zásadní dvě věci. Tou první je spolupráce českého státu a průmyslu, včetně podílení se na investicích, a tou druhou dostatečné množství levné elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Bez levné a dostupné elektřiny z obnovitelných zdrojů nebude ani dostupný obnovitelný vodík,“ říká Tomasz Wiatrak, generální ředitel společnosti ORLEN Unipetrol a člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy ČR a dodává: „Je nezbytné přesměrovat příjmy z emisních povolenek na výrobu a provozní podporu vodíku a elektrické energie z obnovitelných zdrojů.“ Pokud se Česko na nástup vodíkové ekonomiky začne připravovat co nejdříve, může to mít hned několik pozitivních hospodářských dopadů. „Včasnou přípravou na masové využití vodíku můžeme v příštích šesti letech vytvořit až 9 000 pracovních míst. Zároveň zvýšíme HDP, snížíme uhlíkovou stopu v

našich firmách i dopravě a budeme platit mnohem méně peněz za emisní povolenky. A v tomto případě platí, že čím dříve začneme, tím bude úspora vyšší," upozorňuje Jan Rafaj, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR. O STUDII Studii o možném využití a budoucnosti vodíku v České republice si nechal Svaz průmyslu a dopravy ČR vypracovat u společnosti PwC. Partnerem studie je ORLEN Unipetrol. Studie vznikala od listopadu 2023 do začátku února 2024. Prezентaci s hlavními závěry studie si můžete stáhnout zde . Celou studii si pak můžete stáhnout zde .

<https://www.spcr.cz/pro-media/tiskove-zpravy/16587-cr-se-musi-dukladneji-chystat-na-nastup-vodikove-ekonomiky>